

Vaalan kunnan ohje yksityisteiden avustamiseen

Kunnanhallitus 12.4.2022 § 99

Kunnanvaltuusto 21.4.2022 § 37

Sisällysluettelo

1. YKSITYISTEIDEN AVUSTAMINEN VAALASSA	3
1.1. LÄHTÖKOHDAT	3
1.2. YKSITYISTEIDEN NYKYTILA.....	3
1.3. KUNNANVALTUUSTO.....	4
1.4. ELINVOIMALAUTAKUNTA.....	4
1.5. VIRANHALTIJA.....	5
2. JÄRJESTÄYTYNEIDEN TEIDEN AVUSTAMINEN	6
2.1. TOIMINTA-AJATUS.....	6
2.2. YLEISET EDELLYTYKSET	6
2.3. KUNNOSSAPIDON AVUSTAMINEN.....	7
2.4. PERUSPARANNUSAVUSTUS.....	8
2.5. AVUSTUSEHDOT KUNNOSSAPITOAVUSTUS.....	8
2.6. VAALAN KUNNAN YKSITYISTIEAVUSTUKSET	9
2.7. AVUSTUSEHDOT PARANTAMISAVUSTUS.....	9
2.7.1. VALTION AVUSTUSTA SAAVAT PARANTAMISKOHTEET	9
2.7.2. MUUT AVUSTETTAVAT KOHTEET	10
2.7.3. MUUT YKSITYISTEIDEN PERUSPARANTAMISKOHTEET, JOIHIN VALTIO EI MYÖNNÄ AVUSTUSTA	10
2.7.4. MUUT EHDOT	11
2.8. MUUT MÄÄRÄYKSET.....	11
3. SOPIMUSTEIDEN JA KIINTEISTÖN OMIEN TEIDEN AVUSTAMINEN SEKÄ JÄRJESTÄYTYMÄTTÖMÄT TIET	11

1. YKSITYISTEIDEN AVUSTAMINEN VAALASSA

1.1. Lähtökohdat

Yksityistielain kokonaisuudistus astui voimaan 1.1.2019. Laki muuttaa merkittävästi nykyisiä käytäntöjä niin tiekunnissa kuin myös kunnissa. Keskeisimmät muutokset kuntien osalta ovat tielautakuntien lakkaaminen sekä kirjaukset kuntien yksityisteille myöntämien avustusten edellytyksiin.

Kunta voi edelleen avustaa yksityisteitä. Uuden yksityistielain perusteella avustaa voidaan vain sellaisia teitä, joihin asioiden hoitamiseksi on perustettu tiekunta. Tämän lisäksi tiekunnan yhteystietojen tulee olla ajan tasalla maanmittauslaitoksen ylläpitämässä yksityistierekisterissä, sekä tien tietojen valtakunnallisessa katu- ja tieverkon tietojärjestelmässä. Asia on kirjattu lakiin muotoon "Edellytyksenä avustamisen myöntämiselle on", mikä tuo ehtojen täyttymisen osalta valvontavastuuta avustuksen myöntäjälle. Ehdot koskevat sekä rahalla että työllä avustamista kuin myös subventoitua työsuoritetta. Yllä mainitut avustamisen edellytykset koskevat myös valtion myöntämiä avustuksia.

Yhdyskuntateknisten johtojen ja -laitteiden sijoittamiseen tiealueelle tuli merkittäviä muutoksia. Uuden lain mukaan suostumuksen sijoittamiseen antaa tiekunta, eikä kiinteistön omistajan suostumusta tällöin enää tarvita. Menettelytavat johtojen ja laitteiden sijoittamiseksi tiealueelle on kirjattu lakiin yksityiskohtaisesti ja niiden noudattaminen edellyttää, että tiekunta on laillisessa tilassa sekä toimintakykyinen.

1.2. Yksityisteiden nykytila

Vaalan kunta järjesti vuonna 2018-2019 hankkeen, jolla mahdollistettiin tiekuntien perustaminen kunnan tielautakunnan toimituksessa, tieosakkaiden niin halutessa. Tällä pyrittiin turvaamaan mahdollisimman monen, vakituista asumista palvelevan yksityistien avustuskelpoisuus.

Vaalan kunta haluaa edelleen avustaa yksityisteitä. Avustaessaan yksityisteitä kunnan tulee kuitenkin ottaa huomioon uuden yksityistielain vaatimukset avustuksen myöntämiselle, avustamisen tasapuolisuus, sopimusosapuolten oikeustila, tiekunnan tahtotila (päättös avustuksen vastaanottamisesta), sopimusten ehdot ja niiden toteutuminen, sopimusten lainmukaisuus sekä tiekuntien lainmukainen toiminta.

1.3. Kunnanvaltuusto

Kunnanvaltuusto päättää avustamisen pääperiaatteista sekä siitä, minkä lain säädöksiin yksityisteiden avustaminen Vaalan kunnassa perustuu. Yksityisteiden avustamiseen käytettävissä oleva määräraha vahvistetaan vuosittain kunnan talousarviossa.

Valtuustotasolla päätetään mm.

- lainsäädäntö mihin avustaminen perustuu
- sovellettavasta lainsäädännöstä johtuvat välttämättömät vaatimukset
- avustettavat tienpidon osat (kunnossapito, parantaminen)
- avustusmuodot (työllä avustaminen, rahalla avustaminen)
- avustuksen myöntämisen edellytykset

1.4. Elinvoimalautakunta

Elinvoimalautakunta vahvistaa avustamishdot ja päättää tarvittaessa niiden muuttamisesta, kunnanvaltuuston päätösten määrittelemissä rajoissa. Elinvoimalautakunta jakaa vahvistetussa talousarviossa yksityisteiden avustamiseen myönnetyt määrärahat, avustusta hakeneiden kesken.

Elinvoimalautakunta päättää mm.

Kunnossapitoavustus:

- kunnossapitoavustusavustusten hakemisen määräajoista
- avustuskauden pituudesta (=kunnossapidon urakkasopimusten pituus)
- avustuksen hakemisen tavasta (vai meneekö nämä viranhaltijalle)
- avustushakemuksen sisällöstä
- avustuksena annettavien kunnossapitotöiden työlajeista ja avustuksen saajalta edellytettävistä toimenpiteistä
- avustuksensaajalta perittävän omavastuuosuuden suuruudesta
- avustuksensaajat

Parantamisavustus:

- avustusten hakemisen määräajoista
- avustuksen hakemisen tavasta
- avustushakemuksen sisällöstä
- avustuksen suuruudesta

- avustuksensaajat

1.5. Viranhaltija

Viranhaltija valmistelee elinvoimalautakunnan ratkaistavaksi tuotavat avustusasiat sekä toimeenpanee lautakunnan päätökset.

Viranhaltijan tehtäviin kuuluu mm.

Kunnossapitoavustus

- avustusjärjestelmästä ja avustuksen hakemisesta tiedottaminen
- avustuksen hakijoiden neuvonta ja tarvittaessa kouluttaminen
- avustushakemusten vastaanotto
- avustushakemusten ja liitteiden tarkastaminen
- hakijan kelpoisuuden tarkastaminen
- avustuskelpoisen tienosan määrittäminen
- tietojen vieni avustuksen seurantajärjestelmään
- avustuspäätöksen valmistelu lautakuntaan
- avustuspäätöksen lähettäminen avustuksensaajille
- omavastuuosuuksien laskutustietojen kokoaminen
- ilmoituslomakkeen vastaanotto ja muutosten kirjaaminen

Parantamisavustus

- avustusjärjestelmästä ja avustuksen hakemisesta tiedottaminen
- avustuksen hakijoiden neuvonta ja tarvittaessa kouluttaminen
- avustushakemusten vastaanotto
- avustushakemusten ja liitteiden tarkastaminen
- hakijan kelpoisuuden tarkastaminen
- avustuskelpoisen tienosan määrittäminen
- avustuspäätöksen valmistelu lautakuntaan
- avustuspäätöksen lähettäminen avustuksensaajille
- avustuksen maksatuskelpoisuuden tarkastaminen
- avustuksen maksaminen

2. JÄRJESTÄYTYNEIDEN TEIDEN AVUSTAMINEN

2.1. Toiminta-ajatus

Yksityisteiden avustaminen Vaalan kunnassa perustuu yksityistielain säädöksiin sekä kunnanvaltuuston vahvistamiin periaatteisiin ja elinvoimalautakunnan hyväksymiin avustusehtoihin.

Vaalan kunnan elinvoimalautakunta jakaa yksityisteiden avustukset vuosittain talousarviossa tarkoitukseen varatun määrärahan puitteissa seuraaviin käyttötarkoituksiin:

- yksityistien kunnossapitoon, ei avustusta hallintokuluihin - oma kustannuspaikka yksityisteille, sopimusteille ja omille teille
- perusparantamiseen
- viranhaltijalla on oikeus kiireellisessä korjauskohteessa käyttää omaa harkintaansa (tulvan takia rummun romahtaminen), poikkeustapausten kustannusjako päätetään tapauskohtaisesti
- . Kunta kilpailuttaa talvikunnossapidon toteutuksen keskitetysti. Huomioidaan urakkasopimuksessa tilanne, jossa viimeisen vakituisen asunnon jälkeen tie jatkuu ja tarve auraukselle on. Sama urakoitsija auraa/lanaa koko tien. Osakkaat/tiekunta vastaa osasta kustannuksia 100 %:sti.

2.2. Yleiset edellytykset

Kunta avustaa vain Vaalan kunnan alueella olevaa tieosuutta. Mikäli avustuskelpoisen tien vähäisempi osa on toisen kunnan alueella, voidaan tällaisen tienosan avustamista osana koko tien avustamista avustaa, mikäli kyseinen tienosa on välttämätön tai ainoa kulkuyhteys Vaalan kunnassa sijaitsevalle, vakituisesti asutulle kiinteistölle. Tällaisen tienosan avustaminen on harkinnanvaraista.

Avustusta hakevan yksityistien tulee täyttää seuraavat edellytykset:

1. Yksityistietä koskevien asioiden hoitamista varten avustusta hakevalla tiellä on oltava yksityistielain (560/2018) mukainen tiekunta.
2. Tiekuunnan yhteystietojen tulee olla ajantasaiset Maanmittauslaitoksen ylläpitämässä yksityistierekisterissä sekä kunnan ylläpitämässä yksityisteiden avustusjärjestelmässä ja tien tietojen kansallisessa tie- ja katuverkon tietojärjestelmässä (Digiroad).

3. Yksityistien tulee olla vähintään 200 metrin matkalta pysyvän asutuksen pääsytie, jonka varrella tulee olla vähintään yksi vakituisesti asuttu kiinteistö. Henkilön tai henkilöiden tulee olla kirjoilla kyseessä olevassa asuinpaikassa.
4. Jos tiekunnalle myönnetään kunnan avustusta, tien käyttämistä muuhun kuin tieosakkaiden hyväksi tapahtuvaan liikenteeseen ei saa kieltää. (YksTI 560/2018, 85§) Tästä voidaan poiketa kunnan suostumuksella asettaa läpikulkua kieltävä liikennemerkki, jos läpikulku aiheuttaa kohtuuttomia kunnossapitokustannuksia, liikenneturvallisuusriskiä tai muuta kohtuutonta haittaa (navi opastaa).
5. Tiekuunnan on ilmoitettava kuntaan, jos yksityistien vaikutuksen piiriin tulee muutoksia vakituisen asutuksen suhteen. Ilmoitus on tehtävä kuukauden kuluessa Vaalan kuntaan osoitteeseen kirjaamo@vaala.fi.

2.3. Kunnossapidon avustaminen

Avustuksen myöntäminen

1. Avustusta myönnetään vain vakituisen asutuksen pääsytienä toimivalle tien osalle, viimeisen vakituisen, Vaalan kunnan alueella sijaitsevan asunnon liittymään saakka.
2. Mikäli läpiajettavalla tiellä asutus on keskittynyt yksinomaan tien päihin, voidaan avustusta myöntää koko tielle vain, mikäli tie tältä osalta on välttämätön vakituiselle asunnolle kulkemiseen, tai tie on paikallisesti liikenteellisesti merkittävä läpikulkuliikenteelle.
3. Avustusta voidaan myöntää vain sille tien osalle, joka on tiekuunnan tietä.
4. Avustus myönnetään kunnan toimeksiannosta tehtävänä kunnossapitotyönä. Ei rahallista avustusta.
5. Avustuksen myöntämisen edellytyksenä on tiekuunnan päätös avustuksen hakemisesta. Tiekuunnan kokous voi valtuuttaa toimielimen (hoitokunta tai toimitsijamies) hakemaan avustusta enintään neljäksi vuodeksi kerrallaan. Päätös avustuksen hakemisesta tehdään tiekuunnan vuosikokouksessa. Jos tiekuunnan vuosikokousta ei pidetä kuluvana vuonna (2022), yksityistien hoitokunta tai tieisännöitsijä voi tehdä avustushakemuksen 30.8.2022 mennessä.
6. Avustuksen saaja on velvollinen maksamaan vuosittain elinvoimalautakuunnan päättämän omavastuuosuuden avustuksena saatujen talvi ja kesä kunnossapitotöiden kustannuksista.
7. Omavastuuosuuksien laskuttaminen tiekuunnilta. Kunta laskuttaa tiekuunnilta vuosittain vahvistetun omavastuuosuuden. Laskun liitteenä on tehty toimenpiteet ja kustannukset. Kunta lähettää laskun liitteineen tiekuunnan puheenjohtajalle, toimitsijamiehelle tai tieisännöitsijälle. Vaalan kunta kirjaa kustannukset tiekohtaisesti perustetulle kustannuspaikalle ja tunnisteelle, josta saadaan kullekin tielle kertyneet kustannukset.

2.4. Perusparannusavustus

Perusparannusavustus on harkinnanvarainen ja sitä myönnetään hankkeiden tarpeellisuus sekä toteuttamismahdollisuus huomioiden, valtuuston myöntämän määrärahan puitteissa. Ensisijaisesti avustetaan niitä kohteita, joihin on myönnetty yksityisteiden parantamisen valtionavustusta. Tien perusparannus menoksi hyväksytään suurehkoihin perusparannuksiin liittyvät menot kuten:

- huonokuntoisten siltojen ja suurten tierumpujen uusimiset tai korjaukset
- merkittävät tulva- ja routavaurioiden korjaukset
- liikenneturvallisuuden kannalta tärkeät kohteet, kuten vaarallisen kaarteiden oikaisu, liittymäkohdan parantaminen tai tielinjan siirtäminen sekä pengerkaitteiden rakentaminen tai kunnostaminen
- tien kuivatuksen ja kantavuuden parantaminen 80 Mn/m² saakka
- uutta kestopäällystystä ei avusteta, poikkeuksena jos tie palvelee osana kevyenliikenteen järjestelyjä

2.5. Avustusehdot kunnossapitoavustus

Avustaminen ja omavastuu. Vaalan kunta avustaa avustusehdot täyttäviä tiekuntia tekemällä teillä seuraavat kunnossapitotoimet:

Talvikunnossapito

- lumen auraus
- sohjon/polanteen poisto
- liukkauden torjunta, on koulukuljetusten ja elinkeinotoiminnan turvaamisessa

Kesäkunnossapito

- tien lanaus keväällä / alkukesästä
- pölynsidonta (synkronointi lanauksen kanssa), vilkasliikenteiset tiet suolataan kauttaaltaan ja vähempiliikenteisillä tieosilla asutuksen kohdat

Kunnossapidon tekemisen ehtona on:

- aurausviitoitus on asianmukainen ja siitä vastaa avustuksen hakija
- aurattavalla tiealueella ei ole aurausta haittaavia maakiviä tai muita esteitä
- aurattavalle lumelle on riittävästi tilaa tien pientareella
- tienvarsilla oleva, aurausta haittaava vesakko ja puusto on poistettu
- silloilla on riittävä leveys ja kantavuus sekä säädösten mukaiset kaitteet

Muut kunnossapitotoimet jäävät tiekunnan tehtäväksi ja kustannettavaksi. Tienpitäjän vastuu säilyy edelleen tieosakkailla/tiekunnalla, vaikka Vaalan kunta ottaakin avustuksena hoitaakseen kunnossapidon töitä. Vaalan kunta laskuttaa tiekunnilta vuosittain edellisen vuoden avustuksena myönnettyjen kunnossapitotöiden kustannuksista elinvoimalautakunnan päättämän omavastuuosuuden mukaisesti.

2.6. Vaalan kunnan yksityistieavustukset

Avustuksen hakeminen

- avustusta haetaan sitä varten laaditulla hakemuslomakkeella, johon tulee liittää vaaditut liitteet
- avustusta haetaan vuosittain ja avustus voidaan myöntää neljäksi vuodeksi kerrallaan
- avustusta on haettava ensimmäisen kerran 30.8.2022 mennessä
- avustushakemus pidetään voimassa jatkossa vuosittain 30.6. mennessä toimitettavalla ilmoituslomakkeella

Avustuksen myöntämien

- päätöksen avustuksen myöntämisestä tekee elinvoimalautakunta / viranhaltija
- tieto avustuspäätöksestä lähetetään avustushakemuksessa ilmoitetulle yhteyshenkilölle
- lasku omavastuuosuudesta osoitetaan avustuksen hakijalle ja lähetetään avustushakemuksessa tai ilmoituslomakkeella ilmoitetulle yhteyshenkilölle

2.7. Avustusehdot parantamisavustus

Vaalan kunnan perusparantamisavustusta tiekunnille on kahdenlaista:

2.7.1. Valtion avustusta saavat parantamiskohteet

Valtion avustamat perusparantamiskohteet. Valtion perusparannusavustukseen oikeutettujen yksityisteiden tulee hakea ensin ELY-keskuksen avustuspäätös. Tiekunnan tulee ilmoittaa kunnalle, kun se jättää valtionavustushakemuksen ELY-keskukseen, näin kunta voi varautua mahdollisesti tulossa oleviin hankkeisiin. Saatuaan myönteisen valtionapupäätöksen tiekunta

voi hakea kunnan avustusta hankkeelle. Avustusta haetaan sinä vuonna kuin hanke on tarkoitus toteuttaa.

Kunta osallistuu niiden tiekuntien perusparannushankkeisiin, joihin valtio on myöntänyt perusparannusavustusta budjettiin varattujen määrärahojen puitteissa. Kunnan avustuksen suuruus on 10 % ELY-keskuksen hyväksymistä hankkeen kokonaiskustannuksista. Kunnan myöntämä perusparannusavustus maksetaan tiekunnalle perusparannushankkeen valmistuttua, ELY-keskuksen hyväksymien, toteutuneiden kustannusten perusteella. ELY-keskuksen avustuspäätöksessä hyväksymistä kokonaiskustannuksista lasketusta, 10%:n enimmäisavustusmäärästä voidaan maksaa enakkona 50%, kun hankkeen toteuttamisen työt on todisteellisesti aloitettu ja hankkeelle on kunnanavustusta myönnetty. Elinvoimalautakunta voi harkinnanvaraisesti, perustellusta syystä, maksaa suuremman ennakkomaksun kuin 50 %. Ennakkomaksu voi olla korkeintaan 10 % ELY-keskuksen avustuspäätöksessä hyväksymistä kokonaiskustannuksista.

2.7.2. Muut avustettavat kohteet

Yksityistiet, jotka eivät saa valtionapua esimerkiksi hankkeen pienuudesta johtuen, voivat hakea avustusta suoraan kunnalta. Avustettavat parantamiskohteet ovat samat kuin valtionavustuksessa. Avustuksen myöntäminen on harkinnanvaraista. Mikäli hankkeelle on joko sellaisenaan tai sitä tarkoituksenmukaisesti laajentamalla mahdollista saada valtionapua, hankkeelle tulee ensisijaisesti hakea valtion avustusta. Parantamisavustuksella ei avusteta tien tason parantamista perusvaatimuksia korkeatasoisemmaksi, esim. tievalaistus tai sidotun päällysteen asentaminen, mikäli valtio ei hanketta avusta. Myöskään uuden tien rakentamiseen tai tavanomaisiin kunnossapitotöihin ei parantamisavustusta myönnetä.

2.7.3. Muut yksityisteiden perusparantamiskohteet, joihin valtio ei myönnä avustusta

Kunta voi avustaa määrärahojen puitteissa harkinnanvaraisesti sellaisten yksityisteiden perusparantamista, jotka eivät saa valtionapua hankkeen pienuudesta tai muusta perustellusta syystä johtuen. Kunnan myöntämä perusparannusavustus maksetaan tiekunnalle perusparannushankkeen valmistuttua toteutuneiden kustannusten perusteella jälkikäteen esitettyjä tositteita vastaan sen jälkeen, kun tiekunta ja kunnan edustaja ovat suorittaneet loppukatselmuksen kohteessa.

2.7.4. Muut ehdot

Perusparannusavustusta on haettava ennen hankkeen aloittamista ja se tulee toteuttaa kahden (2) vuoden sisällä avustuspäätöksestä. Jos hanke saa valtionavustusta, toteutusavustuspäätöksen tai muutospäätöksen mukaisesti. Perusparannusavustusta saava tiekunta sitoutuu vastaamaan sille jäävän osuuden rahoittamisesta, jotta hanke saadaan asianmukaisesti loppuun suoritettua.

Perusparannusta (muut kuin ELY-hankkeet) haettaessa hakemuksen pakolliset liitteet ovat:

- perusparannussuunnitelma
- hankkeen kustannusarvio
- rahoitussuunnitelma
- kartta
- kopio tiekunnan kokouksen päätöksestä, jossa hankkeeseen on päätetty ryhtyä

2.8. Muut määräykset

Vaalan kunnalla on oikeus valvoa myönnetyn avustuksen käyttöä. Avustuksen hakija on pyydettyäessä velvollinen toimittamaan asiaan liittyvät lisätiedot ja selvitykset. Tarkastusoikeus käsittää oikeuden avustusta saavan tiekunnan tilien ja hallinnon tarkastamiseen. Mikäli tiekunta avustusta hakiessaan antaa tahallisesti vääriä tai harhaanjohtavia tietoja, kunnalla on oikeus periä yksityistieavustus takaisin.

3. SOPIMUSTEIDEN JA KIINTEISTÖN OMIEN TEIDEN AVUSTAMINEN SEKÄ

JÄRJESTÄYTYMÄTTÖMÄT TIET

Yksityistielakia ei sovelleta omiin teihin, eikä sopimusteihin. Näiden teiden mahdollinen avustaminen perustuu kunnan yleistä toimialaa koskevaan säännökseen (kuntalaki 7 §) sekä sitä rajoittaviin harkintavallan käyttöä koskeviin säännöksiin ja periaatteisiin. Avustaminen edellyttää hallintopäätöstä perusteluineen. Avustaminen tulee olla kunnan edun mukaista, yhdenvertaista, oikeudenmukaista ja taloudelliset vaikutukset tiedossa.

Oma tie on kiinteistön alueella oleva, vain kiinteistöjen omistajien käytössä oleva tie. Sopimustieksi kutsutaan tietä, jonka käyttämisestä on sovittu maanomistajien kesken kirjallisesti, järjestäytymätön yksityistie on perustettu joko Maanmittauslaitoksen yksityistietoimituksessa tai kunnan tielautakunnan toimituksessa, mutta siihen ei ole perustettu tiekuntaa. Jos yksityistielle pystyy perustamaan tiekunnan, on avustuksen saamiseksi perustettava tiekunta.

Vaalan kunta on avustanut näitä teitä järjestämällä näiden teiden talvikunnossapidon. Näiden teiden osalta kunta perii lautakunnan päättämän omavastuuosuuden. Näiden teiden osalta kunta ei ole kunnossapitovastuussa kyseisistä teistä, vaan vastuu on kyseisen tien pitäjällä. Mikäli Vaalan kunta antaa avustusta tien talvikunnossapitoon tämä tarkoittaa mm. sitä, että tietä ei saa sulkea puomilla tai kieltää liikennettä ajokielto merkein.

Kunnossapito avustuksen ehdot, jotka kaikki yhdessä tulee täyttyä:

- tien vaikutusalueella on vähintään yksi (1) vakituisesti sekä ympärivuotisesti asuttu kiinteistö
- tien kunnossapitoa ei järjestetä yhteisölle (yhtiö, seurakunnat yms.)
- tie on oma tie tai tien käytöstä on laadittu sopimus kiinteistöjen kesken
- kiinteistöltä maksetaan vakituisen asunnon kiinteistövero
- kiinteistön asukas on kirjoilla Vaalan kunnassa
- vakituisen asukkaan virallinen osoite on ko. kiinteistölle
- pituus mitataan kunnossapidettävän tai ennestään avustettavan tai maantien reunasta vakituisesti asutun kiinteistön pihapiirin alkamiskohtaan saakka
- avustuksen edellytyksenä on, että tien pituus on vähintään 200 metriä ja kyseessä on pysyvän asutuksen pääsytie
- osakkaat voivat toteuttaa aurauksen itse ja hakea aurausavustusta jossa on huomioitu kulloinkin voimassa oleva omavastuuosuus.